

MAGYAR KURIR

A' FELSÉGES CSÁSZÁR ÉS APOSTOLI KIRÁLY KE-
GYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből, Pénteken Oktober 27 - dik napján, 1815 - dik esztendőben.

B é t s.

Felséges Urunknak a' Tyrolisi Státusokban való utazásáról, és az oda való lakosoknak kibeszélhetetlen örömökről, látván azt, hogy Uralkodó Fejedelmeknek szemléléséhez és tiszteletéhez nékiek is szerentséjek vagyon, következő tudósításokat olvasunk. 1. *Bregensből* és *Vorarlbergből* Oktober 14 - ikén: „Mai napon reggeli 10 órakor, a' mi legkegyelmesebb Uralkodó Fejedelmünk és Királyunk *I. Ferentz* a' lakosoknak kibeszélhetetlen örömök közt hozzánk érkezett. Mi Vorarlbergiek egészen ujjá születünk, látván, hogy a' mi régi kívánságunk bétellyesedett. Ma *Feldkirchenbe* fog Eő Felsége északára menni, holnap *Bludensbe*, holnap után *Landeckbe*. Mindentűt, a' hol Eő Cs. Kir. Felsége megfordúl, örömkialtás hallatik. A' jó szívü Tyrolisiak, a' kik eleitől fogva tántorithatatlan hiveséggel viseltettek a' Fels. Austriai Ház eránt, egyik tartományból a' másikba vándorlanak, sőt a' legtávolabb fekvő helységekből is öszve gyűlnek kegyelmes Fejedelmeknek szemlélésére. Azon jó indulatról, melly minden Tyrolisiakat lelkesit, következőképen azt mondhatjuk, hogy a' melly indulattal a' Tyrolisi lakosok Eő Felségéhez viseltetnek, ugyan azon indulattal és kegyelmes hajlandósággal vi-

seltetik Eő Felsége az ő Tyrolisi hiv jobbagyaihoz.

A' későbbi tudósítások szerint Eő Cs. és Ap. Kir. Felsége Oktober 20 - ikán délután 3 órakor *Insbruckba* érkezett, 's ott rendkívül való örömmel és tisztelettel fogadtatott. Azon város kőfalai eleibe érkezven Eő Felsége a' körül belől fekvő hegyekre vonatott ágyúk durrogtak, a' tornyokban lévő harangok zúgtak, és a' lakosoknak örvendező kiáltásokat követték. A' Fels. Császárné Oktober 23 - dik napjára váratott oda.

Spanyol Ország.

Azoknak, a' kik a' múlt két esztendőben a' közönséges ujságleveleket szorgalmasan olvasták, fris emlékezetekben lehet, hogy *Bonaparte, IV. Károly* Spanyol királyt országától megfosztván, annak első szülött fiát az *Asturiai* herceget *Ferdinandot* ültette az uralkodó királyi székbe. Azon idő alatt, mellyben *Bonaparte Jósef* uralkodott Spanyol Országban, azok a' hiv Spanyol urak, és tiszték, a' kik az uralkodó háztól elhajlani nem akartak, különös gyűlést tartván, új constitutiót csináltak, 's a' szerint kormányozták az országot; ezek az emberek *Corteseknek* nevezetnek a' Spanyol kronikákban.

A' *Madriti* udvari ujságleveleknek 27 - dik Sep. darabjában azt mondja Gen. *Porliernek* vétkes szándékáról, hogy ő a' *Corun-*

hai őrző seregeket eltsábitotta, az őtörvényes és rendes előljáróik ellen felingerlette, a' kik az előttünk ésmeretes *Corteseknek* constitutiójokat kihirdették, és a' magok kormányozókat és fővigyazókat a' nélkül, hogy a' nép az ő vétkes tselkedetekben részesült, fogságra hányták. Hogy a' maga gonosz feltételeit eszközölhesse *Porlier* sok hirdetményeket adottki, a' mellyeknek mindazáltal a' nép szívében semmi foganatjok nem volt, és noha néhány zabolatlan indulatú bitang lakosok zerebonáskodni kezdettek, mindazáltal annak keves követői voltak, a' mint ezt *Don Pedro Cevallos* hivatal szerint való tudósításából olvashatjuk. Ez a' derék, jó szívű *Corunnai* főigazgató első levelében ezt írja: „A' nép hívségéről, és tsendes uaga viseletéről neg levén győzöttetve, azt irhatom, hogy azok a' kegyetlen feltételek, mellyekkel *Don Juan Diaz Porlier* a' népet eltántorítani igyekezett, szerentsésen megoltattak. *Don Juan* kevesed magával, a' kikről ő úgygondolkozott vala, hogy azok nékie hívségesek, ezen holnap 21-dik napját követett éjjel egynéhány ágyúval *Santiago* ellen ment, a' honnan én ily tudósítást vettem, hogy őtet az ő hadi népének nagyobb része elhagyta, és őtet a' *Don Pedro d' Avalos* kormányozása alatt lévő hadi nép nagyon megverte.“

„Ennek a' történetnek meghallására, a' *Corunnai* őrizetben lévő hadiseregek onnan kimentek, és a' nép haragjától félvén elfutottak, 's elrejtettek. Azt merem Excellentiádnak mondani, hogy én legnagyobb örömmel szemléltém és tapasztaltam, melly nagy tisztelettel és szívességgel viseltessenek minden rendbeli előljárók és tisztviselők az ő kegyelmes uralkodó Fejedelmekhez. — Költ *Corunna*ban September 23-ik napján.

A' második levél ezekből áll:

Kegyelmes Uram! Én a' kurirt 12-ed fél óráig megtartóztattam, hogy a' szerint a' Generalis Kapitány megszabadújáról a' jó rendnek helyreállításáról, és

Porlier hazaárúlónak, 's az ő tziंबरás társainak megfogattatásáról Excellentiádat tökéletesen tudósithassam.“

Ez a' pártos ember (*Porlier*) a' magános tudósítások szerint egy faluban *Santiago* városához két mértföldre, a' hol ő maga magát kiakarta nyúgodni megfogattatott, és a' Gallitai regiment Obersterének kezébe adatott.

A' *Madridi* hivatal szerint való ujságlevelék 20-dik darabjában olvassuk, hogy ottan az Indiai Tanács eltöröltetett, és azondolgok, a' mellyeket ekkorig ez a' tanács folytatott, az ígasságra, hadi és tengeri dolgokra, és a' finanziaira ügyelő ministerekre bizattattak

Továbbá a' feljebb említett udvari ujságban ezen hivatal szerint való tziikkelyt is olvassuk: „Alig kezdettek a' derék és hívséges Spanyol hadi seregek a' tusakodásaiknak ditsőséges következéseikkel élni, a' midőn ők a' hazájoknak függetlenségét visszaállíttatottak, és az ő szeretett Fejedelmeket a' maga ősi királyi székébe visszahelyheztetettnek lenni látták, 's már ismét, az Európa háborítójának a' száraz földre való visszajövele, kényszerítette őket, minden Európai hatalmasságokkal ujonnan a' fegyverhez nyúlni, a' kiknek szükségképpen azon kellett lenni, hogy az *Egyenlenségnek* azon *Géniusát* semmivé tegyék, a' ki a' maga alkotmánya mellett ellensége volt minden közönséges rendnek. A' mi ármádáink, minekutánna azon határookra kiállottak volna, a' mellyeken magokat ditsőséggel megtetézték vala, nyughatatlansággal várták azon idő pontját, a' mellyben újabb borostyánykoszorúkat fűzhessenek magoknak: de a' szerentsés és váratlan történetek kevés óráknak lefolyása alatt, és a' szövetséges hatalmasságoknak egyetlenegy tsapások által, véget vetettek egy olly viaskodásnak, a' melly bár milyen nagyok voltak is a' szövetséges hatalmasságoknak hadi készületeik, és hadi erejek, még is miudazáltal, hosszabb ideig tartandónak lenni

láttatott. 'S így már azon koholások, melyek által *Európának* tsendessége veszedelemben forgott, semmivé tétettek.

„Azon jó gondolkozás, melly a' déli Franciaországban uralkodik, és azon természeti hajlandóság, a' melly nem engedte hogy a' Felséges Fejedelmünk Fels. Bátyának Státusaira valamelly különbben elkerülhető terhek háríttassanak, egyedül akadályoztatta meg, hogy a' Spanyolországi háború népek nem ugyan azon időben, a' mikor a' más szövetséges armádák bementek Franciaországba, minekutánna már a' Fels. 18-dik Lajos Királynak a' maga ősi királyi székebe való visszahelyheztetése ment volna tökéletességre. Nehány egyes békételenségek, mellyek az oltától fogva némelly határokon fekvő városokban támadtanak vala, a' jó polgároknak nyughatatlanságok, és az attól való felelmek, hogy az országból hadi seregek fognak ezen tartományokba küldtetni, a' mellyekben a' Spanyol hadi seregekre semmi szükség lenni nem láttatott, arra határozták ezen utolsó hadi seregeket, hogy a' *Piracneus* hegyeken által menyenek; de ezek az ő tanfolyó helyeikre mindjárt visszatértek, mihelyest ezen körülállások elenyésztek, és 's annak a' szoros fenyegetnek emlékeztét, mellyre Franciaországban alkalmazhatóságot szolgáltattak, hagyták hátra. Azt az ország lakosai kéntelenek voltak megvallani; meg is valják azt, hogy ha Európa a' Spanyoloknak vitéz tetteiket bámulva csudálja, a' mellyek által a' függetlenségnek azon nagy alkotmánya megerősítetett. Franciaország a' nem régiben szerzett tapasztalásai után, nem kevésbe kéntelen megvallani, hogy a' mi katonáink minden hadi virtusaikkal, azt a' nagy lelküségét is kaptsolják öszve, a' melly minden megbántódásaikat vélek elfelejteti. A' Király, a' ki szerentsésnek tartja magát lenni, hogy neki olly a' maga nevének viselesére méltó armádája, és olly generálisai vagynak, a' kik azt a' jó indulatot, melly azon ár-

mádát lelkesíti, még inkább nevelni tudják, a' maga első Státustitoknokjának *Don Pedro Cevallos* Eő Excellentiájának megparantsolja, hogy minden fővezérekhez következő foglalatu irásokat küldjön:

„Az armáda jobb és bal szárnyának fővezérjeihez.“

„Kegyelmes Uram! A' király örömmel által láttá azon levelezésből, mellyben az Ur én velem állott, a' hadi seregeinek engedelmeségeket és jó magok viseleteket; a' tisztelnek és a' katonáknak azon nagy lelküség, a' mellyel a' Francziák részéről tapasztalt megbántódásaikat láttattak elfelejtetnek csak azért, hogy a' világnak megmutassák, hogy ők a' bosszúállásnak indulatját is, a' melly most is Franciaországban annyi sok szenvedéseket szül, magokban meg tudják fojtani, ezen nagy lelküség a' Fels. Király szemei előtt a' legnemesebb, a' legditsőségesebb, és azért a' Spanyol nemzethez legillendőbb.“

„A' mi Felséges Királyunk igazság szeretőségétől, és a' szövetségbeli lekötelezetéseinek lelkiesméretes bétellyesítésétől mélyen megilletődve lévén, és méltán kevelkedvén azzal, hogy olly hadi seregeket vezérel, kik mindenkor készek a' bétületnek szózatját követni, a' mondásainak illendő méltóságával, a' józan okosság principumainak hathatóságát is kaptsolta az Ur öszve a' Francia előjárókkal munkába vett alkudozásaiban. *Europa* megmenekedett az eddig volt eltsábittatásától, és jövőre nézve azon bosszantó vélekedése elenyészett, melyben azt ítélte, hogy *Spanyol* országnak semmi egyéb hadi ereje nintsen, csak azon regulátlan és zabolátlan *Gurillások*. Az Urnak a' Francia földön való jelenléte tökéletességre vitte azt a' szerentsés változást. Mivelhogy mind ezek a' hasznok az Excellentiád buzgóságának, talentomainak, hathatós iparkodásának, alhatatosságának, böltsességének, és megtanorithatatlan hívségének resultátumai; azon okból a' Király, a' ki ennyi fényes tulaj-

donásokat megbetsülni tud, parantsolta nekem, hogy ezeket, az Urnak és a' Generalstábjának, valamint a' haditiszteknek, és az Ur vezérlése alatt lévő katonáknak öröme, és megnyugtatóására, írjam meg az Urnak. Részemről pediglen magamat szerentsésnek tartom, hogy a' Király ezen kegyelmes meghatározását az Urnak tudtára adhatom. Az Isten éltesse számos esztendőig Excellentiádat. Költ *Madridban* September 13-dik napján, 1815."

September 27-dik napján egy rendelés adatott ki az ugy nevezett *királyi házi és udvari Törvényszék* részéről, melly szerint minden ember, a' kinek kezébe a' *Porlier* proclamációjának vagy egy nyomtatványa jutott, azt 24 óra alatt a' város azon része prefektusának, mellyben kiki lakik, által adni köteleztetik, küntömben mint a' pártos írásoknak eltitkolója törvényszerint, sőt ha a' környülállások ugy hozzák magokkal halállal is, meg fog büntettetni.

Francia Ország.

Ezen most folyó holnapnak 13-dik napján tartotta a' *Deputátusok Kamarája* a' maga első ülését, *Lainé* urnak, kit a' Király azon Kamarának előlülőjévé nevezett, előlülése alatt. Ez az új előlülő következő beszédet mondott azon alkalomsággal: „Uraim! A' Francziáknak mostani érzéseik, azok az érzéseik, a' mellyek az ő minden elmebéli tehetségeiket lenyomják, engem is a' háládatosságomnak kinyilatkoztatását elhalgatni kényszeritenek. Legalább is akadályoztatnak engemet abban, hogy az Uraknak, az erántam mutatott bizodalmaikat, kötelességem szerint megköszönhessem. Uraim! kinek is csak eszébe juthatna másról gondolkozni, mást valamit kívánni, mint sem hogy azt a' szerentsétlenséget enyhithesse, melly csak nem nyoltz holnapoktól fogva Francia országot és a' Királyt nyomja? Nékiünk nagy reménységünk van ahhoz, hogy ezen tzelt elérjük; ezen reménységünknek kútfeje az, hogy mindenek közakarattal és minden erejek-

kel a' Státus javát előmozdítani igyekeznek. Minekutánna az egész törvényhozó kar a' szent esküvését e' helyben letette, reménylhetjük, hogy a' nagy politika kérdésekről való tanátskozások a' constitutionalis aktának segedelmével, melly által annyi különböző vélekedések megegyeztetnek, 's annyi különböző kívánságok megnyugtattatnak, elvégződni fognak. Feleljünk meg Uraim, azon reménységeknek, mellyek a' Haza mi bennünk helyhezten, bár melly nagyok légyenek annak szomorúterhei. Vegyük ki magunknak ezen visszontagságnak okaiból az igasság kiszolgáltatására és a' magunkviselésünkre szolgáló tanúságokat. Mutassuk meg a' nemzetnek azon példaadás által, mellyet ő vár tőlünk, mint a' maga képviselőitől, hogy a' közös szerentsétlenség a' sziveket egyesíti, a' gondolkozás módját felsőbb poltzra emeli, és így nem sokára minden Frantziák megfogják mutatni, hogy az ő tehetségeiben áll, magok magokon is győzedelmeskedni, a' melly győzedelmek annál ditsósságesebb fognak lenni, minthogy embereket meg nem szomorítanak."

Bizzuk, Uraim, bizzuk az Istenre, ki e' népre nyomoruságokat bortsát, hogy a' Királyokat csak ő ítéljemeg; de a' miénknek szolgáltatassuk mind azon hathatós eszközöket, a' mellyekre néki szüksége van ahhoz, hogy az egyenetlenséget eltörölje, hogy *Francia* országnak tiszteletet, és a' közönséges szabadságnak oltalmat szerezhessen."

Ez a' beszéd legnagyobb tapsolással fogadtatott, 's annak kinyomattatása meghatározatott.

A' *Pairek Kamarája* az e' folyó holnap 13-dik napján tartott ülésében az arra nevezett kommissiotól, eleibe terjesztett a' Királyhoz szóló köszönő irást elfogadta, valamelly kevés abban tétetendő változásokkal. Az ezen köszönő irás felől való tudósítást, mellyet, mint mondják, e' holnap 15-dikén, egy sorsvonás által választott és

20 tagokból álló deputatio által a' Királynak akartak küldeni, *de la Voguyon* herczeg készítette.

A' *Dijoni* e' folyó holnap 10-ik napján költ tudósítások szerint az ottan táborban állott hadi népek készültek a' határok felé marsirozni. Tsak maga az *Auxonne* városa a' folyó holnap 16-dik napjáig 60,140 emberportiókat, 33,870] zab portiókat, és 23,640 széna portiókat adott. Eő Austriai Császári Eelsége vasárnap, ugyanint Oct. 8-án, az elutazása előtt, Eő Kir. Herczegségétől a' Koronaörököstől; és a' Főhercegektől kísértetvén, a' Praefectúra házatól gyalog ment a' templomba. Az utazó szekerei templom előtt való piatzon várakoztak. Ki jövén a' templomból még nevezetes summa pénzt osztatottki az oda gyülekezett szegényeknek Eő Felsége 's az után oda hagyta *Dijont* minden lakosoknak legbuzgóbb áldáskivánásaik között, kik Eő Felségének az Eő elsőbbi *Dijonban* való mulatásakor is az Eő Felségéhez való szereteteknek és mélységes tiszteleteknek minden kitelhető jeleit adták vala.

A' Maas-Departementnek déli környékén, a' *Párisi* közönséges levelek szerint, e' folyó holnap 12-dikétől 17-dik napjáig, az Austriai hadi seregeknek Hertzeg *Lichtenstein Moritz* vezérlése alatt lévőtsapatja akart marsirozni. A' Pruszsiai királyi örzősereg ugyan ezen Departement északi táján megyen hazafelé.

A' *Párisi* közönséges ujságlevelek azt állatják, hogy minden Pruszus hadi seregek a' folyó holnap 21-dik napjáig *Párisból* elmarsiroztak volna, és tsak az Anglus, avagy az Anglia ország szolgálatjában álló seregek Lord *Wellington* vezérlése alatt maradtak volna meg *Páris* városában 's annak környékén.

Egy a' Franciaországban lévő Pruszsiai ármádánál kiadatott napi parantsolathoz képest, a' közelebb mult Augustus 1. napjától kezdve tökéletes zsolfizetés fog a' nevezett Pruszsiai katonaságnak adattatni.

Egy Pruszusnak *Rennesben* a' közelebb mult September 14-dik napján irt levelében következő dolgok foglaltatnak: „A *Bretagnében* felállított ugy nevezett királyi korpussokkal mi jó egyességben élünk. Az a' Francia Generális, a' ki a' *Vannes* mellett lévő 's mint mondják 20,000 főből álló korpust vezérli, maga eljött ide, és a' *Tauntzien* Generált a' most megnevezett városba meg hivta látogatás végett. Általában valamit a' gyakran történt gyilkolásokról, méregitalokról, 's a' t. hirleltek, a' nagy részint mind hamis. A' mi korpussunk (a' 6-dik) p. o, tsak egy vasas katonát vesztett, a' ki egy faluban *Alençon* mellett agyon lövetett. Ugyan azon tövén más kettőt is megsebesített vala.“

A' *Memorial Bordelais* tzimü közönséges ujságlevelekben ilyen megjegyzésméltó zikkely találtatik, a' *de Grammont* nevü herczegről, a' ki a' 11-dik (*Bordeauxi*) katonaosztálynak Gubernátora: „Az Eő királyi Felségétől a' 11-dik katonaosztálynak Igazgatójává kineveztetett *Grammonti* herczeg a' *Bourdeauxi* lakosoknak szereteteket és tiszteleteket már is nagy mértékben birja. A' *Grammonti* herczeg a' *XVIII-dik Lajost* el nem hagyta soha; ő jelen volt *Dillingenben* Eő Felségénél, a' midőn egy gonosz, a' Francia ország tyannusoktól a' végre fogadott, gyilkos, ezen monarchát megakarta az életétől fosztani, a' kit az Isteni gondviselés megtartott a' végre, hogy ő egykor a' mi *Európával* való megbékélésünknek eszközévé legyen. Ezen az Olvasóink közül sokaknak esméretlen történetnek közelebbi körülállásai a' következők: *XVIII-dik Lajos Julius* 19-ik napján 1795 esztendőben *Dillingenben* egy német ország kis városkában lévén, azon nap dél után sokat dolgozott, estve felé pedig a' lakó szobájának ablakára támaszkodott vala; a' *Grammont*, és *Fleury* herczegek voltak Eő Felsége mellett; az *Avaray* herczeg akkor más szobába ment volt; az a' király szobájában égő gyertyáknak világa a'

fejét láthatóvá tette; allig mult el 10 szempillantat, hogy egy általelleniben lévő sejtét bolthajtásból lövés esett. A' golyóbis a' feje tetején találta Eő Felséget. Az arra tett hirtelen mozdulására, a' Grammonti herczeg nagyot felkiáltott; a' Fleury és d'Avaray herczegek is oda futottanak; a' Király vérrel volt előntve; ők ebből azt vélték, hogy halálos sebet kapott legyen. Mellyet látván a' Király tsendes szóval ezt mondotta nekik: „Légyenek tsendesen, semmi bajom se lett; hiszen látják az Urak, hogy lábomon állok, ámbár a' golyóbis a' fejemet érte.“

„Ottan közel sehhol seborvos nem lakott, 's még is a' vérnek megállítására, a' haját le kellett nyírni, hogy annál fogva a' sebnak mivoltát megvizsgálni lehessen; ezt fájdalmasan a' Királynak azon három szolgálói vitték vala végbe. A' golyóbis a' feje tetejét négy uj szelességre megsódotta vala; az agyakaonyájára nőtt bőre volt könnyen megsértve. Lehetetlen, hogy valaki nagyobb lelki tsendességgel, bátorsággal, szelidséggel és szivességgel bírjon, mint a' millyent a' Király a' maga megrettent szolgálóihoz ekkor mutatott. Hertzeg Grammont könyves szemmel ezeket mondotta: „O, Felséges Uram, ha az a' gazember csak egy pertztzel alább talált volna lönni!“ — „Isten neki, barátom, felelte a' Király, ha egy pertztzel alább lőtt volna, tehát a' Francia Király X-dik Károlynak neveztetett volna.“ Grammont herczeg ez időtől fogva volt mindenkor egya' Királynak legelsőbb kamarásai közül.

A' legújabb, e' folyó holnap 18-dikán költ *Párisi* tudósításokban olvassuk hogy ez a' nap, ugymint — a' *Lypsi*ai üt-

közetnek esztendei innepe — a' Márs mezején öszvegyülekezett minden *Párisban* lévő német öszági seregeknek nagy hadi gyakorlások, es sok ágyúdurrogások által innepeltetett.

Egy *Párisi* ujság ezeket beszéli: „October 7-dikén estve 11 órakor *Planche-Mibray* nevezetű útszában a' Francziak és a' külföldiek között véres veszekedés támadott, mellynek következésében oly rendelesek tétettek meg, a' mellyek más nap a' városnak azon egész táját rettegesbe ejtették. Dél tájban egyedfél órakor 1000 főből álló Pruszsiai tsapat 3 ágyúval körül vette azt az egész táját és annak útszáit, azután parantsolatot vettek, hogy a' puskáikat és az ágyúikat megtöltsék. Ezután *Pfuhl* kommandáns a' házak birtokosait és az előkelőbb bérben lakozókat öszve hivatta, 's azt kívánta tőlök, hogy a' mult estve történt lármának okai kik voltak; de minekutánna őket a' rendnek szoros megtartására hathatósan megintette volna, ismét szabadon bocsátotta őket, kivéven 3 vagy 4 személyt, kiket elvitetett. A' hadi seregek ez után onnét elmarsiroztak.

Pruszsia.

Az *Allgemeine Zeitung* nevű ujságlevel *Berlinből* October 7-dik napján ezeket beszéli: „Az Orosz Császár Eő Felségének nem sokára elkövetkezendő ide való jöveteléhez minden udvari szolgák új Státusliberiákba fognak öltözni. Az Eő Felsége számára rendelt adjutánsok drágán kivartott forma ruhát kapnak — Az inneplések már előre tizenkét napokra meghatározottak.

Octob. 26-dik napján adtak 100 Forint Huszas pénzért 348 5/8 forintot Váltótzedulában.

Honnyi Levelek, Tudósítások, és Egyebek.

Nro. 56.

A' Magyar Kurir 86-dik darabjához.

Magyar Ország.

Pestről October 21-dikén ezeket írják.

A' közönséges Isteni Tiszteletnek pompás méltósága, és az egybegyűlt hiveknek közös könyörgése, melly hathatós legyen a' kegyes indulatok felgerjesztésére, azt elevenen érzi *Hermine* Cs. Fő Herczeg Asszony; mert a' múlt Vasárnap az Udvari Asszonyaitól kísértetvén Pestre a' Reformatum Oratoriumba megjelent. — Ezen minden tekintetben jeles tüneményt hogy annál méltóságosabbá és sziverehetőbbá tegyék az Egyházi Elöljárók a' Fő Hertzegné számára készített padot veres bársonnyal bevonatták, a' cathedrát muselinnel felekesítették, és az Ur vatsorájának asztalát az arannyal kivarrott bársony terítővel kitétték. — Az éneklésnek kellemetesebb voltára egy hordozható orgona állittatottbá, 's annak zengedezése követte a' Hivek éneklését. Énekes könyvül szolgált a' *Wied-Runkeli* Herczegnének megjobbított Énekes könyve, mellyből a' kegyes Fő Hertzegné mintegy 50 Darabot magával hozni, 's kiosztatni méltóztatott. — Valamint az éneklés úgy a' prédikáció is Német nyelven tartatván, arra a' Betsi második Predikátor *T. T. Kleinman* Ur hivattatott meg, kinek mesterséges szépségekkel bővelkedő beszéde a' Halgatókban különös benyomást okozott. Ő a' halál karáiról és hasznairól szólott a' Náimi Özvegy fijának feltámasztásáról vévén a' Textust. Minthogy mind a' fő személynek jelenése, mind egyéb környülállások első és eddig-nem látott tünemények valának, ezeknek példás emlékezetők elfelejthetetlen leszen.

Budáról October 22-ikén. Tsötörtökön, úgymint e' folyó holnapnak 19 ik napján, a' Sz. Gellért hegyén ujdán felépített királyi Universitásbeli Tsillagvizsgálótorony a' szokott tzeremoniákkal kinyitattatott. Eő Császári Kir. Fő Herczegrége, az Ország *Nádor-Ipánya* méltóztatott a' maga Fő Személyének jelenlétével ezen a' tudományok méltóságára és ditsőségére nézve olly igen nevezetes foglalatosságot megditsőíteni. E' végre Eő Cs. K. Fő Herczegrége az nap 11 1/2 óralor délelött, a' Cs. K. és Eő Fő Herczegrége Kamarasától Gróf *Nádasdy Leopoldtól* kísértetvén, a' nevezett Tsillagvizsgálótoronyhoz felment, a' hol a' Királyi Magyar Fő Tárnokmester Gróf *Brunszvick József* Eő Excellenciajától, a' Tudományokra ügyelő Királyi Kommissiótól, továbbá a' Királyi Universitásbeli Magistrátustól, és a' Tonnyak Igazgatójától *Pasquich József* úrtól nély tisztelettel fogadtatott Eő Cs. Kir. Fő Herczegrége, és az első vizsgálódást is negtenni méltóztatott. — Ezen tudománybeli igen ritka tárgyról mi többet is fogunk a' két Magyar Hazával közleni, mi-helyt annak további környülállásai nekünk értésünkre esnek.

A' Szüret a' Budai szőlő termő hegyeken a' szőlő gazdáknak minden reménységeken felljül, mind a' mustnak bővségére mind minémüségére nézve jó, imittamott pedig igen jó is. Az utóbbi napok igen kedvezők voltak a' szüretelésre.

Azok a' Deputátusok és Karok, a' kik e' folyó holnap 6-dikán egy a' Budai

kerületnek határán felütött fényes sátorban fogadták és onnét egész a' Várba kísérték Eő Cs. K. Herczégységét a' szeretett Nádor-Ispányunkat és az Ő Kedves Élete párját, következendők voltak:

I. Kotsin ültek: Mélt. Váczi Püspök *Kamanházy* László Ur; Báró *Podmaniczky* Ur Eő Excellentiája, Cs. K. Titkos Tanácsos; Gróf *Teleky* László Ur, Cs. K. Kamarás; Gróf *Sándor Vintze* Ur, Cs. K. Kamarás; Báró *Prónai Sándor* Ur, Cs. K. Kamarás; *Szily József*, és *Tihanyi Tamás*, K. Tanácsos Urak; *Péchy Imre*, *Laczkovich György*, és *Szilassy József* Királyi Tanácsos Urak; a' Ns. Pest Vármegyének első Al-Ispánya *Szent-Királyi László* Ur; a' Ns. Pest-Vármegyének második Al-Ispánya *Ottlik Dániel* Ur; ugyan azon Vármegyének Fő Szolga Birája *Barczay Pál* Ur; ugyan azon Vármegyének Tábla Birája *Jankovics Miklós* Ur.

II. Azok a' Deputátus Urak, és Karok a' kik lóháton megjelentek vala, (Alphabetum szerint) következendők voltak: *Adonyi Mihály* Ns. Pest-Vármegyének Fő Szolga-Birája; Gróf *Andrássy György*; Gr. *Beleznay Sámuel*, Cs. Kir. Kamarás; Gróf *Beleznay János*; Gróf *Beleznay Ferencz*; Gróf *Bernáth*, Törvényszéke Birája; Gróf *Derasze Antal* Cs. K. Kamarás; *Erős József*, Ns. Borsod Vármegyének Fő Szolga-Birája; Gróf *Eszterházy József*, Cs. Kir. Kamarás; *Fay István*; Báró *Fellner József*, Concipista a' Kir. Magyar Helytartó Tanátsnál; Gróf *Festetics Vincze* Cs. Kir. Kamarás; Gr. *Forgács János* Cs. Kir. Kamarás; *Földváry Gábor*, Ns. Pest-Vármegyének Al-Szolga-Birája; *Friebeisz József*, Ns. Pest Vármegyének Fő Notáriussa és Tábla Birája; Gróf *Gyulay Lajos*, Ns. Pest Vármegyének Al-Nótáriusa; *Hodossy Miklós*; *Halász 'Sigmond*; *Jankovich Antal*, Cs. K. Kamarás, és Titoknok a' Kir. Magyar Helytartó Tanátsnál; *Jeszenszky János*; *Kállay August*; Gr. *Károlyi István*; Báró *Lafferth Antal*; *Lukács*

Miklós, Ns. Pest Vármegyének Törvényszéke Birája; *Majthényi Imre*, Nemes Pest Vármegyének Tábla - Birája; *Majthényi Károly*, Ns. Pest Vármegyének Al - Szolga Birája; Báró *Orczy Lőrinc*; Báró *Orczy György*; *Péchy Ferentz*; *Pogány Fridrik*; *Szemerédy András*, Pest Vármegyének Tábla Birája; *Szilassy Ferentz*; *Tahy Antal*; *Ürményi Imre*, királyi Fiscális, és Pest Vármegyének Tábla Birája; Gróf *Waldstein Emmanuel*, Cs. K. Kamarás; Baró *Wenkheim József*; *Vigyázó Antal*.

Annak idejében jelentettük vala, melly nagy szerentsétlenség érte a' mult esztendőben, November 22-dik napján Trenchin Vármegyében fekvő *Dubnitz*a mezővárosát. Ennek hamuvá lett templomát Gróf *Illésházy* István Eő Ex.ája mint annak Pátronusa sokkal fényesebben, mint az előtt volt, felépíttette.

Az Eő Pruszsiai Kir. Felsége, mint mondják, a' maga *Párisból* való elmenetele előtt, Feldmarsal *Blücher* herczegnek 50.000 tallért, minden kommandirozó Generálisoknak *Gneisenau* Generálissal együtt egynekegynek 25,000 tallért, a' Gen. Lajtinantoknak 4000 tall.; a' Gen. Majoroknak 2000 tall.; és a' többi háborúban volt katonáknak két holnapis zsoldot méltóztatott ajándékozni.

A' *Brüsseli* közönséges újságlevelek azt állatják, hogy *Sándor* Császár Eő Felsége a' maga ebben a' városban való mulatásának ideje alatt egy békességi és familia-béli alkura lépett, a' *Niederlandi* Király Ő Felségével melly alá is iratott 's melly által az *Orániai* Princz és az Eő Cs. Nagy Herczégse *Anna Paulowna* Orosz Nagy herczegné között házasság határoztatott meg.

A' közelebb mult keddi M. Kurir bizonyos tévelyedés miatt ki nem adattathatott.